

SPOROČILO ZA JAVNOST

Nova Gorica, 10. januar 2018

Objava jezikoslovcev Univerze v Novi Gorici v visoko vplivni reviji

Hierarhična zgradba nasproti oddaljenosti v linearnem nizu

Jezikoslovca z Univerze v Novi Gorici, prof. Franc Marušič in nedavna magistrantka Tina Šuligoj, sta v visoko vplivni znanstveni reviji *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* pravkar objavila rezultate raziskave, v kateri sta skupaj s kolegi z Univerzitetnega kolidža v Londonu, Univerze v Zagrebu, Univerze v Zadru, Univerze v Sarajevu, Univerze v Nišu in Univerze v Novem Sadu raziskovala obnašanje glagolskega ujemanja v južnoslovanskih jezikih na primerih ujemanja s sestavljenim osebkom.

Kakor ugotavlja dolga jezikoslovna tradicija, stavki niso enostavni nizi besed temveč so besede hierarhično urejene v manjše skupine oz. besedne zveze. Oddaljenost oziroma bližino dveh besed se tako v skladnji ne meri s preštevanjem besed v linearnem nizu, temveč s pomočjo hierarhične stavčne zgradbe. S pomočjo eksperimentov s skrbno izbranimi stavki smo pokazali, da se – v nasprotju z omenjenim prevladujočim pogledom – glagoli v južnoslovanskih jezikih pri iskanju ujemalnih oznak znotraj priredno sestavljenega osebka pogosteje zatekajo k strategiji, ki vrednosti pobere z linearno bližjega in ne s hierarhično višjega dela tako sestavljenega osebka. Obširna raziskava, ki je zajemala šest jezikovno oziroma narečno različnih lokacij na območju bivše Jugoslavije, je glede tega jezikovnega pojava pokazala izjemno enotnost. Večina zabeležene raznolikosti je bila znotraj govorcev, kar nadalje pomeni, da se lahko tudi vsak posameznik poslužuje večih jezikovnih sistemov hkrati, od katerih je najbolj presenetljiv ravno ta, ki se naslanja na linearni vrstni red. Rezultati naše raziskave potrjujejo, da se “izračunavanje” ujemalnih oznak vrši v več korakih, od katerih je vsaj eden delno neodvisen od hierarhične skladišne zgradbe.

Raziskava je bila opravljena na sodelujočih univerzah v Novi Gorici, Zagrebu, Zadru, Sarajevu, Novem Sadu in Nišu, kjer smo testirali skupaj preko 300 študentov prvega in drugega letnika nejezikoslovnih smeri. V prihodnosti bomo raziskavo poskušali razširiti še na druge jezikovne skupine, za katere že vemo, da uporabljajo podobne strategije ujemanja s sestavljenimi osebki.

Povezava do članka: <http://www.pnas.org/content/early/2017/12/28/1712729115.full>

Dodatne informacije:

Andreja Leban, Stiki z javnostmi
T: 05 62 05 827, GSM: 040 266 058
E: andreja.leban@ung.si

Andreja Leban